

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1

ROLES OF ADMINISTRATORS IN PROMOTING CHILD-CENTERED LEARNING APPROACH IN SCHOOLS
UNDER CHACHOENGSAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ลินดา นาคโปย^{1*} ดวงใจ ชัยสิทธิ์² และ พรทิพย์ อ้นเกษม³

Linda Narkpoy^{1*} Duangchai Chaiyasit² and Porntip Onkasem³

¹สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

²สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ฉะเชิงเทรา 24000

³สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

¹Program in Teaching Mathematics, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

²Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, Chachoengsao 24000, Thailand

³Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education,
Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: Narkpoylinda@gmail.com

รับบทความ 5 กุมภาพันธ์ 2568 แก้ไขบทความ 23 เมษายน 2568 ตอรับบทความ 27 เมษายน 2568 เผยแพร่บทความ เมษายน 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 317 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.65–0.86 และ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา ตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านภาวะผู้นำ และด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนในแต่ละขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหาร, การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ABSTRACT

The objectives of this study were to examine and compare the roles of administrators in promoting child-centered learning approach in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office

1. The sample, obtained through stratified random sampling, consisted of 317 participants, including school administrators and teachers, classified by school sizes. The research instrument was a 5–point scale questionnaire with an IOC ranging between 0.80 and 1.00, discriminative power values ranging between 0.65 and 0.86, and the reliability of 0.98. The statistics used in the data analysis included percentage, mean, standard deviation, ANOVA, and a pairwise comparison test using the LSD method.

The results showed that 1) the roles of administrators in promoting child–centered learning approach in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, classified by school sizes, in overall, were rated at a high level, and 2) a comparison of administrators’ roles in promoting child–centered learning approach in schools, classified by school sizes, revealed that in terms of supervision, monitoring and evaluation, and resource allocation, administrators and teachers of medium–sized and large–/extra–large sized schools rated their opinions toward administrators’ roles in promoting child–centered learning approach at a higher level compared to those of small schools at the 0.05 level of significance. However, no statistically significant differences were found in the leadership and instructional support between these schools.

Keywords: Administrators’ Roles, Child–Centered Learning Approach, Promotion of Child–Centered Learning Approach

บทนำ

การเสริมสร้างคุณภาพของคนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศทุกประเทศ ตามด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างขีดความสามารถในการผลิตและการแข่งขันระหว่างประเทศ ดังนั้น “การศึกษา” จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ นำมาซึ่งการพัฒนา คุณภาพของคนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน (สุวัฒน์ นนตานอก, 2567, หน้า 1) สอดคล้องกับ อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564, หน้า 15) ได้กล่าวถึงการบริหารงานในสถานศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษา สามารถตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมทั้งช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการศึกษาของสถานศึกษาและเป็นกลไกที่สำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตามความมุ่งหมายของการศึกษา สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับบทบาทหรือการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งบทบาทจะเป็นตัวกำหนดการแสดงผลของพฤติกรรมและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (นวนละออง สีดา, 2564, หน้า 44) สอดคล้องกับ บรรจง ลาวะลี (2560, หน้า 206) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจะไม่จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนและครู การเรียนการสอนแบบดั้งเดิมจะลดน้อยลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไป เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการปฏิบัติงานให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ของครูให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้เรียนและผู้สอนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นักเรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูเป็นผู้ที่มี

บทบาทและความสำคัญสำหรับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ มุกตามณี ศรีพงษ์เพริศ (2561, หน้า 23) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของครูว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีแนวทางแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ทำให้ผลที่เกิดจากการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และนักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน (หทัยชนก แซ่เฮ้า, 2560, หน้า 3) สอดคล้องกับ กุณิศรา จิตรชญาวนิช (2563, หน้า 11) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้อาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้อื่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบัน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยครูต้องสอนผู้เรียนด้วยวิธีการบูรณาการเนื้อหาวิชา แสดงบทบาทโดยวิธีแนะนำ กระตือรือร้นในบทบาทและความรู้สึกของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่ นิรดา เวชญาลักษณ์ (2561, หน้า 48) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้อื่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนว่า ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัว ทั้งทางกาย สติปัญญา ทางอารมณ์และสังคม ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยผู้สอนควรเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ในอนาคต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้อื่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน ตั้งแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566–2570 กำหนดทิศทางการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สามารถแข่งขันและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ครูควรจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์อย่างหลากหลาย และใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมทัศนคติที่ดีต่อความเป็นไทยและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดควรจัดการเรียนการสอนและวัดประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1, 2566, หน้า 13)

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องให้ความสำคัญซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนาในด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา วางแผน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน อำนวยความสะดวก บริการ จัดสรรทรัพยากร และนิเทศ กำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารแสดงออกถึงความเป็นผู้นำขององค์กรที่สามารถกระตุ้น ผลักดันและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ ผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำให้ศรัทธา เกิดความเชื่อมั่น และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา

1.2 ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารมีการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนและรายวิชาให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยให้กับนักเรียน และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.3 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเยี่ยมชั้นเรียนอย่างชัดเจน รับฟังความคิดเห็นของครูและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการทำงานให้กับครูอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างชัดเจน สนับสนุนให้ครูมีการตรวจสอบประสิทธิภาพในการสอนของตนเอง และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูเกิดการปรับปรุงพัฒนาการทำงานต่อไป

1.4 ด้านการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารมีการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นและเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนของครู มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารมีการระดมทรัพยากรจากองค์กรภายนอกมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่เน้นการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง กำหนดขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1–119 คน 2) สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120–719 คน 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 8–10) ได้ระบุแนวการจัดการศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระบุไว้ในมาตรา 22 และ 24 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาดำเนินการ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ

สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561, หน้า 46–47) กล่าวถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้สอนหาวิธีการที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

กุลิสรา จิตรชฎานิช (2563, หน้า 63) ได้สรุปแนวคิดจากนักการศึกษาในเรื่อง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสามารถยึดหลักการง่าย ๆ ดังนี้ 1) ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด 2) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง 3) เน้นความสัมพันธ์ที่ดีในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน 4) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาตนเองและเน้นการวัดประเมินผลตามสภาพจริง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ครูผู้สอนต้องมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการสอนจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้แก่ผู้เรียนมาเป็นผู้สนับสนุน ผู้ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

ณัฐธิญา กับบุลาวัลย์ (2562, หน้า 48) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีเทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม โดยการใช้ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานด้วยจิตรับผิดชอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ปิยาภรณ์ พูลชัย (2565, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารงานในสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการสอนของครูในสถานศึกษา สามารถตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จิตตรา จันทอนแก่น (2565, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาจะต้องมีระบบการบริหารงานที่ดีส่งผลให้การดำเนินการจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมไปถึงงานด้านวิชาการ งานด้านการเงิน งานด้านบุคคล และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

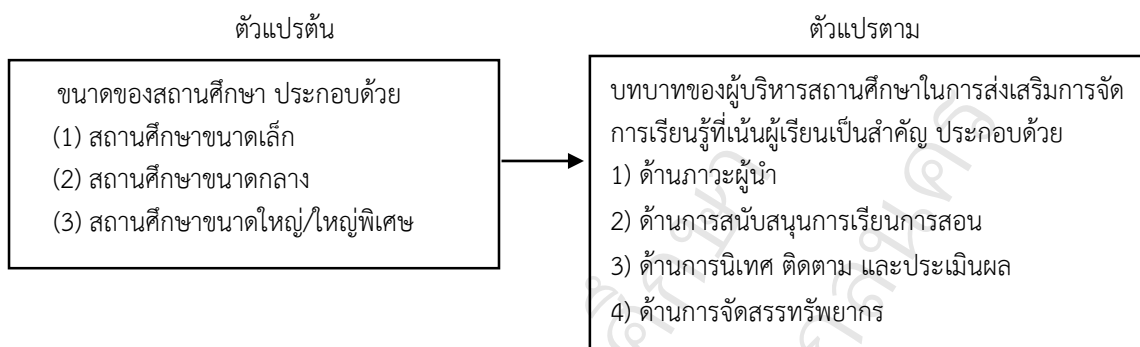
แฟรเรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996, p. 186) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารหรือบทบาทผู้นำว่า ผู้นำสามารถช่วยให้บุคลากรพัฒนางานอาชีพได้ด้วยการแสดงบทบาทภาวะผู้นำ 5 ประการ ได้แก่ ผู้อำนวยการผู้ประเมินผู้คาดการณ์ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ส่งเสริมสนับสนุน

สรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาจะต้องมีระบบการบริหารงานที่ดีส่งผลให้การดำเนินการจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญ ต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำด้านวิชาการ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู มีระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมไปถึงงานด้านวิชาการ งานด้านการเงิน งานด้านบุคคล และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารวิชาการ งานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้แนวคิดของสิรินภา จงท่ามา (2559) กอร์ดัน (Gorton, 1983) สุรีพร แก้วโพธิ์ (2561), อรทัย พิมพ์ใจใส (2559), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560), สุรพงษ์ อึ้งโพธิ์ (2561), นวนละออง สีดา

(2564), เบญจพร สุคนธร (2565), จิตตรา จันทอนแก่น (2565), คนเซวิช (Knezenevich, 1984), แฟร์เรน และเคย์ (Farren & Kaye, 1996), เดอร์ริค เมคโด (Derick Meado, 2016), โศศิษฐา ศรีสมบัติ (2565), โคทส์ (Coats, 1986), บรรจง ลาวะลี (2560), สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560) ผนัฎฐิญา กับปูลาวัลย์ (2562) และ ภคพร เลิกนอก และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2564) โดยนำประเด็นที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุด มาเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และ 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทราเขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทราเขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,793 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทรา เขต 1, 2566, หน้า 4)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 317 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทราเขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90–95) มีรายละเอียด ดังนี้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัด
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90–95)
3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.65–0.86 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ให้เหมาะสมแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp. 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และขนาดสถานศึกษา โดยการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564, หน้า 54) ดังนี้
 - 4.51–5.00 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51–4.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - 2.51–3.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51–2.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00–1.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564, หน้า 251)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD
3. สถิติทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC) ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 โดยการ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา	n=317			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.59	0.31	มากที่สุด	1
2. ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน	4.54	0.27	มากที่สุด	2
3. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	4.20	0.18	มาก	3
4. ด้านการจัดสรรทรัพยากร	4.15	0.24	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.37	0.24	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดมี 2 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.31) และด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.18) และด้านการจัดสรรทรัพยากร ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ขนาดของสถานศึกษา									F	p-value
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ				
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล		
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.39	.51	มาก	4.52	.37	มากที่สุด	4.55	.44	มากที่สุด	2.085	.126
2. ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน	4.65	.10	มากที่สุด	4.74	.25	มากที่สุด	4.77	.12	มากที่สุด	.624	.537
3. ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	4.12	.35	มาก	4.51	.36	มากที่สุด	4.61	.14	มากที่สุด	7.545*	.001
4. ด้านการจัดสรรทรัพยากร	4.11	.26	มาก	4.29	.13	มาก	4.44	.12	มาก	6.008*	.003
รวม	4.37	.31	มาก	4.48	.28	มาก	4.57	.18	มากที่สุด	3.475*	.032

* P < .05

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในแต่ละด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำและด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนในแต่ละขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและด้านการจัดสรรทรัพยากร โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD ดังตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาดเล็ก 4.12 (sig.)	ขนาดกลาง 4.51 (sig.)	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 4.61 (sig.)
ขนาดเล็ก	4.12	-	.008*	.001*
ขนาดกลาง	4.51		-	.575
ขนาดใหญ่	4.61			-

* P < .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง และ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ โดยผู้บริหารและครูของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล สูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต ด้านการจัดสรรทรัพยากร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาดเล็ก 4.11 (sig.)	ขนาดกลาง 4.29 (sig.)	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 4.44 (sig.)
ขนาดเล็ก	4.11	-	.040*	.001*
ขนาดกลาง	4.29		-	.372
ขนาดใหญ่	4.44			-

* P < .05

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านการจัดสรรทรัพยากร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง และ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ โดยผู้บริหารและครูของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการจัดสรรทรัพยากรสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

อภิปรายผล

จากการวิจัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีการวางแผน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสรรทรัพยากรให้แก่ครูผู้สอน และมีการนิเทศ กำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เบญจพร สุคนธร (2565, หน้า 29) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยใช้หลักเกณฑ์และหลักวิชาการมาประยุกต์ ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์รวมถึงวิธีการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันธิณี ม่วงนิยม (2560, หน้า 4) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ธนาภัสสร สนิธิรัช (2566, หน้า 156) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

1) ด้านภาวะผู้นำ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาที่จะสามารถดำเนินการให้หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ สอดคล้องกับณฤมล สุวรรณรงค์ (2564, หน้า 41) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถในการบริหารโรงเรียน รวมถึงการแสดงออกในลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่ ในการจูงใจครูให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยมีจุดหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ บัณฑิตา สิทธิพงศากุล (2564, หน้า 14) ได้สรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นคุณลักษณะ พฤติกรรมของผู้บริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์และสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร การบริหารการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมากที่สุดโดยในยุคการปฏิรูปการศึกษา จำเป็นต้องมีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นมืออาชีพ จึงจะสามารถนำพาสถานศึกษาบรรลุความสำเร็จ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นในการพัฒนาองค์กร และให้ความสำคัญต่อผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การศึกษาบรรลุความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุรพงศ์ อึ้งโพธิ์ (2561, หน้า 280) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเรียนการสอน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน การพัฒนาวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยให้กับนักเรียน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดังที่ ภคพร เล็กนอก และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยสิ่งที่ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการประกอบด้วยกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ การสร้างเสริมและพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่ดีในการจัดการเรียนรู้

3) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง และ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อม

ในทุกด้าน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเยี่ยมชั้นเรียนอย่างชัดเจน ทำให้การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สุริพร แก้วโพธิ์ (2561, หน้า 70) ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการนิเทศ กำกับติดตามผลการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ วางแผนการเรียนการสอนและมีการติดตามการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สอดคล้องกับอรรถชัย ทิมพีใจใส (2559, หน้า 78) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศ กำกับติดตามแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา

4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง และ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความพร้อมในการดำเนินงานของสถานศึกษาที่แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา ขอบประมาณในการบริหารที่ต่างกัน จำนวนบุคลากรที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้บริหารมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา การนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นและเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้อย่างมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ เรณูมาน (2565, หน้า 17) กล่าวว่า บทบาทและความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานสำเร็จเป็นตัวกลางที่กระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมขององค์กรและหน่วยงานทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชญ์ภาส สว่างใจ (2558, หน้า 128) ศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา แตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาจากตัวแปรการวิจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และ 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร พบว่า บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านภาวะผู้นำและด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันตามขนาดสถานศึกษา แสดงให้เห็นถึงการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ เป้าหมายของหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการสนับสนุนและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และในการวิจัย พบว่า ขนาดของสถานศึกษามีผลต่อบทบาทของผู้บริหารด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการจัดสรรทรัพยากร ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู

สรุป

การวิจัยบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาจากตัวแปรการวิจัย 4 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และ 4) ด้านการจัดสรรทรัพยากร กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการ

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 1 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา ตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ในขณะที่ด้านภาวะผู้นำและด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนในแต่ละขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยมี ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล มีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดสรรทรัพยากร ความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ จึงเสนอแนะให้ ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องการส่งเสริมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก

2.3 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ศรุสสภา.
- กุลิศรา จิตรชญาภณ. (2563). การจัดการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬารัตน์ เรณูมาน. (2565). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). หลักการบริหารจัดการชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตตรา จันขอนแก่น. (2565). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- โคศิษฐา ศรีสมบัติ. (2565). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ณัฐธิญา กับปูลาวลัย. (2562). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- ธนาภัสสร สุนธิรักษ์. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ใน รายวิชาภาษาอังกฤษ ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์, 7(1), 148–163.
- นวนละออง สีดา. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นฤมล สุวรรณรงค์. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- บัณฑิตา สิทธิพงศากุล. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่บ่งชี้คุณสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรจง ลาวะลี. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 6(2), 206–215.
- เบญจพร สุคนธร. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้อ. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 8(4), 1–13.
- มุกตมาณี ศรีพงษ์เพริศ. (2561). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูระดับ ประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิษณุภาส สว่างใจ. (2558). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(2), 128–136.
- สุนันธิณี ม่วงเนียม. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จัดการ เรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
- สุรพงศ์ อึ้งโพธิ์. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมูบ้านจอมบึง.
- สิรินภา จงท่ามา. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุรพร แก้วโพธิ์. (2561). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.
- สุวัฒน์ นนตานอก. (2567). ปัจจัยการบริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566–2570). ฉะเชิงเทรา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.

- หทัยชนก แซ่เฮ้า. (2560). *กระบวนการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของพนักงานครูสังกัดเทศบาล ในจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อดิภาณูจน์ ศรีสังข์. (2564). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรทัย พิมพิไลใส. (2559). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียน ชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- Coats, T. (1986). *Education Community. College*, 57(4), 151–152.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Derick Meado. (2016). *The Role of the Principal in Schools*. Retrieved from <http://teaching.about.com>. July 28th, 2021
- Farren, C. & Kaye, B. L. (1996). *Leadership role in the leader of foundation*. (3rd ed.). New York: The Drucker foundation.
- Gorton, (1983). *School administration and supervision: Leadership challenges and opportunities*. (2nd ed.). Dubuque: Win C. Brown.
- Knezevich, (1984). *Administration of Management*. (5th ed). New York: Harper and Row.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*, in *Attitude Theory and Measurement*. New York: Wiley & Son.